

צוף הדבורה

סיפור חיי

מאת דני דביר

דבר עורכת התוכן:

בפעם הראשונה שפגשתי את דני ושמעתי מפיו את סיפור חייו חשתי שיש כאן דבר־מה יוצא דופן. לכל אדם יש צליל מיוחד משלו וכל הצלילים מרתקים בדרכם וראויים להישמע, אבל כשהאזנתי לדני הרגשתי שיש כאן משהו החורג מתחום המאורע הפרטי.

סיפור חייו של דני ארוג באלף נימים דקים בסיפור הקמתה וביסוסה של מדינת ישראל, ובמובן הזה נדמה לי שהוא מדבר לכולנו ומקפל בתוכו זווית מיוחדת על תולדות הציונות. אהבתו של דני למדינת ישראל והנאמנות העמוקה שלו לערכיה, במובן היפה שלהן, נשקפות בין השורות ובעודו מספר לי את הסיפור חשתי בעצמתן של מילותיו ובכוח שלהן לעורר הד דומה אצל מאזיניו.

דני לא ליקק דבש, בלשון המעטה. כילד רך בשנים עלה ארצה מעיראק עם משפחתו נטולת האמצעים (או שמא מוטב לומר - משפחתו שאמצעיה נגזלו ממנה בידי שליחי המדינה) ומרובת הילדים, ומצא את עצמו באוהל במעברות בתנאים הקשים ביותר: קור ובוץ בחורף וחמסין לוחט בקיץ, ביוב פתוח, צפיפות איומה, רעב תמידי ומחלות מידבקות ללא טיפול רפואי הולם. כילד מעברה ובן למשפחת מצוקה איש לא התפלא על כך שהוא אינו משתלב בבית הספר ואינו לומד קרוא וכתוב ואיש לא הקדיש לו תשומת לב.

אלו היו התנאים ההתחלתיים שלתוכם נזרק בשנותיו הראשונות. אבל

כל הזכויות שמורות © 2014
© Copyright 2014 Ori Sharon, All rights reserved
נדפס בישראל
Printed in Israel

עריכה ספרותית: הגר ינאי
עריכה לשונית והגהות: יאיר בן־חור
עיצוב עטיפה: משכית דביר
עימוד: ניב עימוד ספרים

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, להפיץ, לשדר או לקלוט בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמחבר.

לא תשמעו כאן תלונות וטרוניות ולא תמצאו כאן את הנרטיב המוכר של קיפוח בני עדות המזרח. להפך. כמו ביצירות הקלסיות מאת גדולי הסופרים שמתארות את גורלם של ילדים שנולדו לאשפתות ופילסו את דרכם כלפי מעלה, גם כאן יש סיפור על הצלחה שבאה בזכות מאמצים בלתי נדלים, אמונה ועבודה קשה. אומרים שגורל הוא אופי, וסיפורו של דני מוכיח את האמירה הזאת ומתאר אדם שלא נכנע לנסיבות החיים הקשות שנולד לתוכן, אלא התעקש ליצור לעצמו במו ידיו את החיים שחלם עליהם. הבית היפה שהוא חי בו כיום עם משפחתו בקיסריה אינו רק בית במובן הזה, אלא גם סמל לניצחוננו במאבק.

ועוד סיפור חבוי בספר הזה. זה סיפור על כוחו של חינוך והיכולת שלו להרוס כמו גם לבנות. כשקראתי את הפרקים על שנותיו הראשונות של דני בבית הספר ועל היחס האדיש והמתנכר שזכה לו חשתי בתוכי התקוממות וזעם. כעסתי על כך שאיש מבין המורים ואנשי ההנהלה לא היה קשוב לצרכיו המיוחדים ולא הבין שאינו בריון אלים, אלא ילד שגדל בצריף צפוף וסובל מרעב ומקור, ובתנאים כאלו אינו מסוגל להקדיש את עצמו ללימודים. זה סיפור על מערכת החינוך דאז ועל חוסר היעילות שלה כמערכת וכישלונה לתמוך בו. ויש כאן גם לקח שמכוון לעבר מערכת האבחון החינוכית שצריכה להתבונן בילד על רקע בית גידולו לפני שהיא שופטת אותו וחורצת את גורלו.

אך ברמה האישית זהו סיפור הצלחה, מפני שלדני היה המזל הטוב לפגוש מורה ששינתה את חייו, הלוא היא אורה. אם כך, יש כאן גם סיפור על מורה מיוחדת במינה שניחנה באהבה אמיתית לתלמידיה ובכושר מנהיגות. וזהו גם סיפור על הכוח שלה לשנות את חיי תלמידיה ולהסיט אותם ממסלול של הרס עצמי צפוי מראש למסלול של השתלבות חיובית.

כשהוא מצויד בניסיון חיים כזה ובאמונה עמוקה בכוחו המרפא של החינוך, מה הפלא שבחלוף השנים הפך דני לאיש חינוך בעצמו? בחוש הומור ובתמציתיות דני חושף לפנינו את חייו ואת חלומותיו על רקע תקופות שהן חלק בלתי נפרד מההיסטוריה הישראלית, שהוא מתאר באופן אישי ומלא חיים. משחקי הכדורגל הבלתי נשכחים בשבתות של נעוריו והצלחותיו המרגשות כשוער כדורגל מצליח בנתניה מתחלפים להם בימי מלחמת יום הכיפורים וחוויותיו כקצין צעיר. בפרקים מאוחרים יותר הוא אף חושף לפנינו באומץ את סיפור אהבתו לאשתו והתהליך המרגש של הקמת משפחתם.

ואולי בעיקר מעל הכול, זהו סיפור על ילד נחוש ובעל אופי חזק שהתגבר על כל המכשולים שעמדו בדרכו - אתגרים שדומה שרק דרבנו אותו וחיילו את רוח הקרב שלו - והפך לסיפור הצלחה. ואין פירושה של הצלחה רווחה חומרית בלבד, אלא אדם הגאה בעצמו ובהישגיו המשפחתיים, החינוכיים והחברתיים. הסיפור של דני הוא סיפורה של המדינה שקמה בקשיים ופילסה את דרכה נגד כל הסיכויים. כפי שדני עצמו אומר, "אצלי כל דבר הלך קשה מאוד אבל בסוף הצליח". ואם תשאלו אותו, מבחינתו האישית השמים הם הגבול.

הגר ינאי,

עורכת הספר

יולי 2014